Rebecca Evans AS/MS
Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a Chynllunio
Cabinet Secretary for Economy, Energy and Planning

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Delyth Jewell AS
Cadeirydd y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN

02 Hydref 2024

Annwyl Delyth,

STRATEGAETH RYNGWLADOL A MAES AWYR CAERDYDD

Diolch am eich llythyr dyddiedig 20 Awst at y Prif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet ar y pryd dros yr Economi, Trafnidiaeth a Gogledd Cymru ynghylch strategaeth ryngwladol Llywodraeth Cymru a Maes Awyr Caerdydd. Rwy'n ymateb i chi gan mai fi yw'r Ysgrifennydd Cabinet sy'n gyfrifol am Faes Awyr Caerdydd erbyn hyn.

Yn gyntaf, derbyniwch fy ymddiheuriadau am yr oedi wrth ymateb, sy'n gysylltiedig â'r angen i gadarnhau portffolios Gweinidogol newydd i'r Senedd yn ffurfiol cyn cyfathrebu yn rhinwedd fy swydd newydd.

Fel y gwyddoch, ar 22 Gorffennaf, cyhoeddodd Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Trafnidiaeth a Gogledd Cymru ar y pryd ddatganiad sy'n nodi ein strategaeth arfaethedig ar gyfer Maes Awyr Caerdydd yn y dyfodol. Mae'r datganiad ar gael yma: Datganiad Ysgrifenedig: Maes Awyr Cymru Caerdydd – strategaeth hirdymor (22 Gorffennaf 2024) | LLYW.CYMRU

Yn dilyn y Datganiad, cyflwynodd Llywodraeth Cymru ei hatgyfeiriad i'r Uned Cyngor ar Gymorthdaliadau (SAU), rhan o'r Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd (CMA) ar 15 Awst 2024. Fe wnaeth y SAU gydnabod ei fod wedi derbyn ein atgyfeiriad ac ar hyn o bryd mae'n paratoi ei adroddiad a gyhoeddir yr wythnos hon ar 2 Hydref. Y dull a amlinellir, gan ddefnyddio buddsoddiad cymhorthdal i wneud y mwyaf o botensial economaidd Maes Awyr Caerdydd, yw ein dewis presennol ar gyfer cefnogi'r Maes Awyr yn y tymor hir.

Unwaith y byddwn wedi derbyn adroddiad y CMA, byddaf yn ystyried ei ganfyddiadau gyda chydweithwyr Gweinidogol cyn gwneud penderfyniad terfynol ar y pecyn cymhorthdal yn y dyfodol. Unwaith y byddwn wedi gwneud penderfyniad terfynol ar ffurf unrhyw becyn buddsoddi,

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400
Correspondence.Rebecca.Evans@gov.wales
Gohebiaeth.Rebecca.Evans@llyw.cymru

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Rydym yn croesawu gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth Gymraeg sy'n dod i law yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

byddaf yn diweddaru'r Senedd yn unol â hynny. Ni fydd proses atgyfeirio'r CMA yn dod i ben yn ffurfiol nes bod Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi ei chynnig cymhorthdal terfynol ar y gronfa ddata dryloywder berthnasol ac y bydd ffenestr 30 diwrnod ddilynol ar gyfer unrhyw her bosibl wedi cau. Gyda'r broses ffurfiol yn dal i fynd rhagddi, mae cyfyngiad ar yr hyn y gallaf ei ddweud am ffurf terfynol unrhyw fuddsoddiad yn y Maes Awyr.

Rwyf wedi nodi isod yr hyn y gallaf ei ddweud ar hyn o bryd mewn perthynas â'ch cwestiynau. Mae'n rhaid i mi nodi hefyd, os bydd Llywodraeth Cymru yn bwrw ymlaen â'r buddsoddiad cymhorthdal fel y bwriadwyd, y bydd llawer o'r manylion y tu ôl i'r strategaeth o natur fasnachol gyfrinachol ac yn parhau felly hyd yn oed ar ôl i'r broses CMA ddod i ben. Byddai rhyddhau gwybodaeth o'r fath yn rhoi Maes Awyr Caerdydd dan anfantais sylweddol iawn wrth drafod ar gyfer busnes newydd posib. Gall hefyd ddatgelu sefyllfaoedd masnachol busnesau sy'n gysylltiedig â'r Maes Awyr.

Fel y nodir yn y Datganiad Ysgrifenedig, nod y strategaeth yw adeiladu ar gryfderau unigryw'r Maes Awyr gyda dau brif amcan:

- denu a thyfu busnesau hedfan ac awyrofod sy'n gysylltiedig â'r Maes Awyr
- rhaglen wedi'i thargedu i ddatblygu gwasanaethau awyr, a fydd yn canolbwyntio ar gysylltedd teithwyr â nifer bach o ganolfannau awyr rhyngwladol a chanolfannau economaidd sydd o bwys i Gymru.

Mae sicrhau'r manteision economaidd gorau y gall Maes Awyr Caerdydd eu cynnig i Gymru wedi bod wrth wraidd ein strategaeth arfaethedig ar gyfer dyfodol y Maes Awyr. Mae'n gymhorthdal economaidd sy'n gweld y Maes Awyr fel catalydd ar gyfer creu swyddi newydd a chynyddu gweithgarwch economaidd yn ei gyffiniau, fel rhan o'r clwstwr awyrofod. Er ein bod yn rhagweld twf mewn cyflogaeth uniongyrchol a chyfraniad GVA o'r maes awyr ei hun, rydym hefyd yn disgwyl buddion sylweddol i'r economi gysylltiedig ehangach, er enghraifft ym mharc busnes Bro Tathan gerllaw. Mae Strategaeth Ryngwladol Llywodraeth Cymru yn cyfeirio at glwstwr Sector Awyrofod ac Amddiffyn De-ddwyrain Cymru fel un o'i Brosiectau Magnet.

Mae cysylltedd rhyngwladol yn elfen annatod i alluogi twf economaidd yn y dyfodol ac o'r herwydd, roedd nodau craidd Strategaeth Ryngwladol Llywodraeth Cymru yn rhan bwysig o'n ffordd o feddwl. Wrth ddatblygu'r dull arfaethedig o gefnogi'r Maes Awyr yn y tymor hir, mae fy swyddogion wedi gweithio'n agos gyda'u cydweithwyr o bob rhan o Lywodraeth Cymru, gan gynnwys y rhai sy'n gweithio ym meysydd Cysylltiadau Rhyngwladol a Masnach. Y bwriadau o ran datblygu llwybrau awyr yw gwella cysylltedd â rhanbarthau o bwysigrwydd economaidd i Gymru, gan adlewyrchu rhanbarthau'r byd y cyfeirir atynt yn y Strategaeth Ryngwladol. Mae hyn yn cynnwys y Dwyrain Canol ac Asia, Ewrop, a Gogledd America/Canada. Nid wyf mewn sefyllfa ar hyn o bryd i nodi llwybrau penodol neu gyrchfannau unigol gan mai cyfrifoldeb tîm gweithredol y maes awyr, sy'n gyfrifol am weithrediad masnachol y maes awyr ac sy'n arwain ar y trafodaethau masnachol hynny, yw ceisio sicrhau'r trefniadau gorau posibl gyda chwmnïau hedfan sy'n gwasanaethu'r rhanbarthau hyn. Rwyf wedi cytuno y dylai'r Maes Awyr ystyried nifer fach o lwybrau wedi'u targedu sy'n canolbwyntio ar ddenu twristiaeth a buddsoddiad tramor. Os bydd blaenoriaethau rhyngwladol Llywodraeth Cymru yn newid, rwy'n hyderus y bydd yn ofynnol i Faes Awyr Caerdydd addasu ei ddull gweithredu yn unol â hynny, cyn belled â bod ei weithgareddau'n parhau o fewn paramedrau'r pecyn cymhorthdal terfynol sy'n deillio o broses atgyfeirio'r CMA.

Fel yr amlinellwyd yn y Datganiad Ysgrifenedig diweddar, rydym wedi cydnabod y tensiynau polisi rhwng bod yn berchen ar faes awyr, y manteision economaidd sylweddol y gall y maes awyr eu darparu i Gymru a'n hangen i fynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd. Mae'r strategaeth arfaethedig ar gyfer y Maes Awyr yn ceisio annog datblygu technolegau gyrru awyrennau mwy cynaliadwy a'u mabwysiadu'n lleol a lleihau allyriadau carbon o seilwaith y Maes Awyr.

Hoffwn fanteisio ar y cyfle hwn i fynd i'r afael â chamddealltwriaeth ynghylch honiad bod y Maes Awyr wedi methu targed sero net. O dan delerau'r grant Achub ac Ailstrwythuro, roedd yn ofynnol i'r Maes Awyr ddarparu ymrwymiad erbyn 31 Mawrth 2023 i ddod yn garbon niwtral, a mae wedi gwneud hynny. Nid bod yn garbon niwtral erbyn 2023 oedd y targed.

Mae Maes Awyr Caerdydd wedi ymrwymo i leihau ei ôl troed carbon ac rwy'n falch o gynghori'r Pwyllgor bod y Maes Awyr wedi lleihau dros 60% o allyriadau carbon o'i weithrediadau ar y ddaear yn ystod y pedair blynedd diwethaf, o 1,700 tunnell i lai na 600 tunnell o CO2 bob blwyddyn, gyda'r nod o leihau hyn 50% arall dros y pum mlynedd nesaf. Mae'r Maes Awyr hefyd wedi cyhoeddi'n ddiweddar ei fod wedi ychwanegu chwe cherbyd trydan newydd i'w fflyd weithredol a fydd yn cael eu defnyddio ar draws Maes Awyr Caerdydd a Sain Tathan Aerodrome gan dimau'r meysydd parcio, diogelwch, gweithrediadau maes awyr a rheoli adar.

Fel enghreifftiau penodol o'r hyn sydd wedi ei gyflawni yn y maes hwn, mae'r Maes Awyr wedi:

- Newid i ffynonellau trydan cwbl adnewyddadwy a glân;
- Canolbwyntio'n drwm ar ailgylchu ac nid yw'n anfon unrhyw wastraff i safleoedd tirlenwi;
- Lleihau ei ddefnydd o nwy naturiol 30%;
- Ailosod asedau fel eu bod yn defnyddio technoleg fodern a mwy effeithlon o ran ynni;
- Cyfyngu ar redeg peiriannau ar y ddaear yn ystod oriau gwrthgymdeithasol;
- Gweithredu dulliau glanio parhaus ar gyfer awyrennau sy'n cyrraedd, gan leihau sŵn;
- Annog awyrennau sydd â dwy injan i symud tuag at y rhedfa gydag un injan;
- Cyflwyno rhaglen amnewid goleuadau LED; a
- Parhau i leihau'r defnydd o blastig gyda'i bartneriaid.

Bydd y strategaeth hirdymor arfaethedig yn galluogi'r Maes Awyr i barhau ar ei lwybr tuag at sero net. Mae'r Maes Awyr yn gweithio ar ddiweddaru ei Lwybr Hedfan Amgylcheddol a bydd yn ei gyhoeddi unwaith y bydd y llwybr at gyllid yn y dyfodol wedi'i gadarnhau ar ôl cwblhau'r broses CMA.

O ran Qatar Airways, mae tîm gweithredol y Maes Awyr yn arwain ar y trafodaethau masnachol gyda'r cwmni hedfan ynghylch ailddechrau gwasanaeth Doha. Ni fyddai'n briodol i mi wneud sylw pellach tra bod y trafodaethau hynny'n dal i fynd rhagddynt, heblaw dweud y byddwn yn croesawu ailddechrau ar y llwybr pan fydd yr amser yn iawn i'r Maes Awyr a'r gweithredwr.

Mae Maes Awyr Caerdydd yn is-gwmni sy'n eiddo'n llwyr i Lywodraeth Cymru, sy'n cael ei weithredu ar hyd braich fel cwmni cyfyngedig preifat. Mae'n gweithredu mewn modd annibynnol a masnachol ac mae'n atebol am ei weithredoedd ei hun ac unrhyw faterion sy'n codi o redeg ei fusnes. Nid yw Gweinidogion yn ymyrryd ym materion gweithredu masnachol dydd i ddydd y Maes Awyr. Felly tîm gweithredol y Maes Awyr, gyda gwaith craffu priodol gan WGC Holdco Ltd, fydd yn penderfynu sut y maent yn cyflawni strategaeth Llywodraeth Cymru yn fasnachol. Fy mwriad yw y bydd Holdco yn chwarae rhan fwy amlwg wrth lywodraethu, herio a chraffu ar y Maes Awyr wrth symud ymlaen. Unwaith y bydd strategaeth ar gyfer y dyfodol wedi'i chadarnhau, byddaf yn sicrhau bod mesurau llwyddiant a threfniadau

llywodraethu priodol yn cael eu rhoi ar waith i fonitro perfformiad y Maes Awyr yn erbyn ei amcanion economaidd.

O ran cyllidebau, bydd penderfyniadau ar ddyraniadau cyllid blynyddol i'r Maes Awyr yn cael eu hystyried yng nghyd-destun y cyfleoedd buddsoddi penodol sydd wedi'u sicrhau gan dîm gweithredol y Maes Awyr a byddant yn cael eu hystyried ochr yn ochr â blaenoriaethau eraill ar gyfer gwariant ar draws Llywodraeth Cymru. Bydd unrhyw wariant ar y Maes Awyr wrth gwrs yn amodol ar ganlyniad proses y CMA.

Rwy'n gobeithio y bydd yr wybodaeth yn y llythyr hwn o gymorth i'r Pwyllgor .

Gyda dymuniadau gorau.

Yn gywir,

Rebecca Evans AS/MS
Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a Chynllunio
Cabinet Secretary for Economy, Energy and Planning

Copi at: Prif Weinidog Cymru
Cadeirydd y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus a Gweinyddiaeth Gyhoeddus;
Cadeirydd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith; a
Chadeirydd Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig